

Štev. 54,
Lienz, 6. III. 46.

Sreda,
Pepelnica.

NOVICE

CHURCHILL JE GOVORIL

Včeraj je imel Churchill dolgo pričakovani govor na univerzi Westminister v državi Missouri. Vpeljal ga je predsednik Truman. V začetku svojega govora je Churchill dejal, da nima nobenega uradnega poslanstva. Prišel je iz osebnih razlogov. Zaradi tega si lahko dovoli, da govori odkrito.

Churchill je dejal, da je treba po zmagi v vojni storiti vse, da se svet zavaruje pred dvema nevarnostima: to sta vojna in tiranija. Proti vojni je ustvarjena svetovna organizacija, ki je svoje delo že začela. To delo ni brezuspešno, ni samo navidezno, niso prazne besede. Ta svetovna organizacija mora imeti mednarodno armado. Churchill je predlagal, naj da vsaka članica organizaciji na razpolago določeno število zračnih sil. Te zračne sile naj se vadijo v lastni državi. Te sile bodo pod poveljstvom Organizacije združenih narodov, nikdar pa naj ne bodo uporabljene proti lastni državi.

V tej točki svojega govora je prišel Churchill do tajnosti atomske bombe. Dejal je, da bi bilo neprevidno in napačno to tajnost, ki jo imajo samo Združene države, Kanada in Vel. Britanija, zaupati svetovni organizaciji, ki se je komaj rodila.

Nato je prišel k drugi nevarnosti: k tiraniji. Dejal je, da svoboda, ki jo uživa ljudstvo britanskega imperija, ne obstoji v vseh državah. Tudi v nekaterih državah, ki so močne, je ljudstvo vladano po diktaturi. Ni naša dolžnost, je dejal Churchill, da se vmešavamo v notranje zadeve drugih narodov, ki jih nismo v vojni premagali. Mi proglašamo vedno demokratične principe svobode, je nadaljeval. Vsako ljudstvo mora biti svobodno, da obliko svoje vlade po volitvah izbira ali menja. Če odstranimo nevarnost tiranstva in vojne, potem bo znanost in sodelovanje narodov privedlo do blagostanja, kakršnega še ni bilo na svetu.

Med angleško govorečimi narodi naj vladajo bratsko tesni odnošaji. Brez tega ne more biti trajnega miru. Toda ne samo bratski odnošaji naj združujejo Združene države in Vel. Britanijo, ampak tudi tesno sodelovanje v vojaškem pogledu. Vojaški strokovnjaki naj skupno proučujejo nevarnosti, vojaške sile obeh držav morajo imeti isto orožje in isti način vežbanja. Zračne in pomorske vojaške točke obeh držav se morajo uporabljati skupno. Na ta način bo delokrog Amerike podvojen in tudi za Vel. Britanijo zelo povečan. Združene države so že v tesni zvezi s Kanado in Južno Ameriko.

Nato Churchill govoril o Sovjetski zvezi. Dejal je, da ima Vel. Britanija 20 letni prijateljski pakt s SSSR, ki pa bi bil lahko podaljšan na 50 let. Treba se je sedaj zediniti, da bo zgrajeno svetišče miru, sicer ne bo nikdar zgrajeno, ali pa se bo kmalu zrušilo. Nihče ne more vedeti, kaj bo Sovjetska zveza in njena mednarodna komunistična doktrina storila v neposredni bodočnosti. Churchill je izrazil občudovanje za sovjetsko ljudstvo in za maršala Stalina. Dejal je, da je v Britaniji precej simpatije za sovjetsko ljudstvo. Dodal je pa, da smatra za svojo dolžnost povedati, da z nekaterimi dejstvi ni zadovoljen.

Od Stettina od Trsta je potegnjen železen zastor. Za tem zastorom se nahajajo glavna mesta kakor Varšava, Berlin, Budapešta, Bukarešta, Belgrad, Dunaj in Sofija. Ta mesta in ljudstvo okoli njih se nahajajo v sovjetskem vplivnem področju. Niso samo pod sovjetskim vplivom, ampak tudi pod vedno naraščajočim sovjetskim nadzorstvom.

Samo Atene bodo lahko svobodno izvedle volitve z britanskimi in ameriškimi opazovalci. V vzhodni Evropi ni prave demokracije. Turčija in Perzija sta vznemirjeni zaradi pritiska, ki se vrši na njiju. V Nemčiji skušajo ustvariti enotno stranko s komunistično miselnostjo. To ni svobodna Evropa, za katero smo se mi borili. V državah, ki so oddaljene, je na delu peta kolona komunistov. Izključeni sta samo Vel. Britanija in Amerika. To je nevarnost za krščansko civilizacijo.

Po versailleski mirovni konferenci, je dejal Churchill, da je imel zaupanje, danes ga pa nima. Ni gotov, da svet ne bo padel v novo vojno. Dejal je pa, da ne misli, da ne bi bila vojna neizbežna. Sovjetska zveza ne želi vojne. Želi samo, da razširi svojo silo in svojo komunistično doktrino neomejeno.

Naši sovjetski prijatelji visoko cenijo vojaško moč in ne podcenjujejo ničesar bolj kot vojaško šibkost. Neobhodno potrebno je, da se še to leto doseže sporazum s Sovjetsko zvezo.

"Nihče ne more podcenjevati sil britanskega imperija. Vel. Britanija bo prestala težke ure, kakor jih je prestala tudi doslej. Če bosta Amerika in Vel. Britanija tesno povezani, je bodočnost jasna. Ne bo pretila nobena nevarnost s strani katere koli države, ki bi bila prežeta s častihlepjem in željami po pustolovščinah. Če bomo ostali zvesti Karti Združenih narodov, in če bomo nadaljevali svojo pot brez nasilja nad svobodnim mišljenjem drugih držav, bomo skupaj z Ameriko zagotovili srečno bodočnost ne samo sebi, ampak tudi vsemu svetu." Tako je zaključil Churchill svoj govor.

- + -

MOSKVA. Brit. poslanik v Moskvi je izročil moskovski vladi noto brit. vlade, v kateri spominja na pogoje pogodbe treh velesil. Nota je bila izročena v zvezi s prisotnostjo sovj. čet v nekaterih predelih Perzije. Položaj je precej mučen. - Britanski poslanik ni dobil še nobenega odgovora na britansko noto.

MADRID. Brit. dopisnik poroča iz Madrida, da je bila zavezniška deklaracija proti Francu priobčena v vseh španskih listih, vendar v tako spremenjeni obliki, da je izgubila svoj prvotni pomen. Izpuščen je poziv na špansko ljudstvo, naj vrže Franca in falango in izbere vlado po svoji volji. Navzlic tej spremenjeni izjavi pa so Španci zvedeli po radiju o pravi vsebini deklaracije, prav tako tudi o objavljenih dokazilih proti Francu o njegovih zvezah s Hitlerjem in Mussolinijem, česar špansko časopisje niti z besedico ni omenilo. - Pravijo, da Francova vlada pripravljala odgovor na ameriško obtožbo v tem smislu, da je Franco s svojim režimom celo pomagal zaveznikom.

PERZIJSKI RADIO javlja, da

skušajo pogajanja v Moskvi odstraniti vse vzroke nesporazuma med Perzijo in Sovjetsko zvezo. Stalin se bo potrudil, da bo zaščitil perzijske koristi. Pričakujejo, da bo prišlo do gospodarskega sporazuma.

- + -

PREDAVANJE ZA IZOBRAZENSTVO bo drevi ob 20^h v bar. XVII/7. Predaval bo dr. Mihelčič "Smotrnost v naravi."

DREVI kot po navadi "BRALNI VEČER".

VSE nad 16 let stare fante vabimo na zelo zanimivo predavanje drevi ob 8^h v družabno sobo XIV/b.

"SLOVENSKI BEGUNCI IGRALCI" ponovijo predstavo "REVČEK ANDREJČEK" jutri v četrtek, 7.3.. Začetek ob pol 8. Predprodaja vstopnic od 11 - 12, od 14 - 15 ter eno uro pred začetkom predstave pri gled. blagajni.

FILOZOFSKI KROŽEK priredi v četrtek 7. marca "TOMAŽEV DAN". Dopol. ob pol 10^h študijski del, pop. ob 3 akademija v šolski dvorani. Vabljen inteligenca in dijaštvo.

IZGUBIL sem meter (lesen). Vrniti v bar. IX/12.